

og Voldgiftsdomstole, men Grunden, hvorfor Regeringen ikke har fremsat Forslag, eller private have gjort det, eller overhovedet andre have beskæftiget sig videre dermed, er vel egentlig den, at man har haft Følelsen af, at der fra begge Sider, baade fra Arbejdernes og fra Arbejdsgivernes Organisationer, ikke har været nogen rigtig Trang til saadanne Lovgivningsforanstaltninger, og de Herrer ville ogsaa have lagt Mærke til, at ingen af de to ærede Medlemmer for Thisted og for Københavns Amts 2den Valgkreds, som hver paa en Maade i alt Fald staa de Organisationer nær, udtalte sig for Ønskeligheden af Lovgivningsforanstaltninger paa dette Omraade. Det ærede Medlem for Thisted mente, at Organisationerne kunde godt selv, at de klarede sig godt selv. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds sagde ikke dette, og mulig har det ærede Medlem ogsaa haft Følelsen af netop i denne Sommer, hvor vanskeligt det er at arbejde med Organisationerne. Det ved jeg nu ikke, men det ærede Medlem henviste til, at det eneste virkelige Universal-Middel her var at gaa over til den socialistiske Stat, den socialistiske Samfundsorden.

For saa vidt det ærede Medlem nu har samme Mening som jeg, at de, der tjene Staten som Tjenestemænd og Embedsmænd, ikke maa gøre Strejke, og det maa jeg antage, han har, kan det være rigtigt nok, at hvis vi alle kom til at tjene Staten, vare vi fri for den Ulempe, thi naar Staten overtog al Produktion, alle Produktionsmidler, og vi alle vare Tjenestemænd under Staten, og vi vare sikrede imod, at Tjenestemændene maatte gøre Strejke, ja, saa var en af Vanskelighederne borte. Jeg antager, at det ærede Medlem i den socialistiske Stat ikke vilde finde sig i, at Tjenestemændene gjorde Strejke. Det kan man heller ikke finde sig i under de nuværende Samfundsformer. Det er min Mening, at de, der tjene Staten, ikke kunne og ikke maa gøre Strejke, ikke kunne og ikke maa gøre Obstruktion f. Eks.; alt sligt er i Virkeligheden delvis en Maade at gøre Oprør paa, og det kan ingen vel indrettet Stat finde sig i. Selvfølgelig skal Staten som Arbejdsgiver lønne godt og være human og velvillig overfor dem, der tjene den, og det har altid været mit Ønske, at Staten som Arbejdsgiver skulde udrede god Løn, men at Staten som Arbejdsgiver til Gengæld skulde antage de bedste og de dygtigste Folk, der overhovedet ere at faa, og at den skulde kræve

godt Arbejde og villig Lydighed af sine Folk. Det mener jeg, at Staten som Arbejdsgiver skal gøre, og derfor har jeg glædet mig ved, at det er lykkedes Ministeriet at lægge de Lønningsforslag paa Lovgivningsmagtens Bord, som i denne Samling ere lagte frem, og derfor bærer ogsaa Finansloven Vidne om Lønningsforbedringer baade her og der, og ikke mindst paa mine Budgetter. Men selv om det ærede Medlem er enig med mig i den Henseende, og selv om man under den socialistiske Stat kunde undgaa Strejke af Tjenestemænd, tror jeg, at der vilde komme andre og meget store Ulemper under en saadan Samfundsorden. Naar alle Produktionsmidler overtages af Staten, naar alle paa en Maade skulle have Staten som Arbejdsgiver, naar den lovgivende Forsamling skal være en Slags Generalforsamling for alle Tjenestemændene, saa er jeg bange for, at der vilde møde saa mange Konflikter, at man ikke vilde være kommen ud til det bedre, men snarere var kommen af Asken og i Ilden, thi den menneskelige Natur forandrer sig selvfølgelig ikke, fordi Statsformen forandrer sig, det maa man huske paa.

Dernæst kan man ikke se bort fra, at den socialistiske Stat, som Socialdemokraterne for øvrigt ikke til dagligt Brug tale meget om eller anbefale, i Virkeligheden slet ikke har Tilhold hos den store Mængde af vort Folk. Den samme Dag, som det ærede Medlem anbefalede denne Stats Indførelse, stod et andet Medlem, nemlig det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle), og talte om den stærke Bevægelse, som for Tiden var i Landet blandt Fæstebønder og Husmænd for at faa Selveje. Denne stærke Bevægelse er sikkert til Stede, og den kende vi ogsaa fra tidligere Aar, den har tidligere nydt og vil ogsaa fremdeles nyde Sympati her, og hvorfor? Fordi vi have gjort den Erfaring, at det høje Standpunkt, som vi ere naaede til — man kan jo ikke sige andet — i Retning af Kultur og Fremskridt, have vi naaet under en Samfundsordning, hvor det private Initiativ har Lov til at gøre sig gældende, og hvor Energien kan faa Lov til at virke. Jeg tror ikke, at en Samfundsordning som den, det ærede Medlem anbefaler, vilde fremme disse Egen-skaber hos Folket. Tværtimod! Jeg tror ikke, at Husmænd og Fæstebønder, og hvem andre der arbejde for at blive selvstændige, vilde opnaa noget ved at se hen til Socialdemokraterne og til Tanken om den socialistiske Stats Indførelse